

De inrichting van overleg en reflectie

Samenvattend document naar
aanleiding van herijking van de missie,
governance en overlegstructuur van het
samenwerkingsverband

27 juni 2024, Koen Oosterbaan / David Breugem

Inhoud van dit document

- Gezamenlijke ambitie
  - Niet ieder voor zich, maar samenwerken als netwerk
  - De overlegvormen zijn afgeleid van de gezamenlijke ambitie
  - De overlegvormen maken kwaliteitsborging mogelijk
  - De overlegvormen overzicht
  - Lokale netwerkkringen
  - Reflectiebijeenkomsten
  - Kwaliteitskring passend en inclusief onderwijs
  - De leerling wordt gezien, gehoord en begrepen
-
- Nadere uitwerking van de organisatie van groepen en verslagformats
  - Informatie over het traject ‘herijking missie, governance en overlegstructuur’

Gezamenlijke ambitie

De aangesloten schoolbesturen delen onderstaande ambitie met elkaar, verklaren zich hierop aanspreekbaar en willen over de realisatie ervan met elkaar het gesprek aangaan.

De leerling wordt gezien, gehoord en begrepen

- De schoolleiding faciliteert docenten in het ontwikkelen van hun vermogen tot samenwerken met andere professionals teneinde, zonder de pedagogische relatie tussen docent en leerling te verbreken, passende ondersteuning te kunnen bieden.
- De mentor* onderhoudt een zodanige relatie met de leerling dat die inzicht biedt in de vraag of de leerling in de klas de juiste ondersteuning krijgt, en gaat het gesprek aan met de docent als dat niet zo lijkt te zijn.
- De schoolleiding stimuleert docenten die ondanks samenwerking met andere professionals niet de benodigde ondersteuning kunnen bieden tot collegiaal overleg met de mentor*, met als doel dat de docent gefaciliteerd wordt in diens ontwikkeling.

De schoolbesturen benutten het samenwerkingsverband voor hun leerlingen

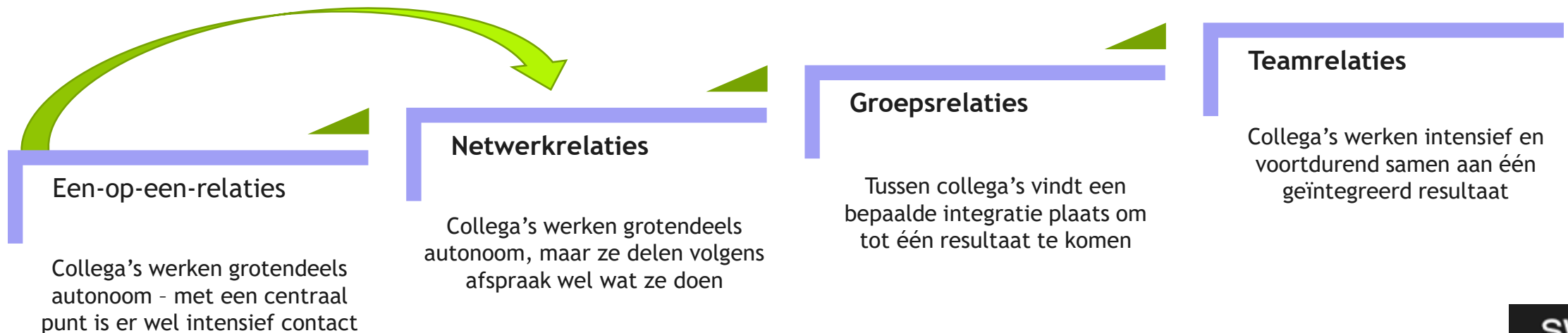
- De ambitie is om ondersteuningsbehoeften in het VO al te signaleren in groep 7/8 van het PO. AB-leden willen de samenwerking met samenwerkingsverband 23-05 PO intensiveren om vroegsignalering mogelijk te maken.
- Elke school doet er alles aan om uitval te voorkomen - dat is vanzelfsprekend. De ambitie is om als samenwerkingsverband gestructureerde, diepgaande inzichten in de aanleidingen voor schooluitval te verwerven en te delen, en ervan te leren.
- De ambitie is dat scholen in het samenwerkingsverband nauw verbonden zijn met de regionale samenleving. De aangesloten schoolbesturen geven het samenwerkingsverband mandaat om het netwerk met externe partijen te versterken.

*) Of soortgelijke rol binnen het schoolteam.

Niet ieder voor zich, maar samenwerken als netwerk

Een samenwerking kan allerlei vormen aannemen. Samenwerking kan intensief zijn, waardoor nauwelijks meer te onderscheiden is door wie de gezamenlijke prestatie tot stand is gekomen - denk aan een voetbalelftal. Maar samenwerking kan ook bestaan uit autonome prestaties van alle collega's die opgeteld tot een prestatie leiden - denk aan pakjesbezorgers die samen een logistiek vraagstuk oplossen. En alle schakeringen tussen deze twee uitersten. De samenwerking binnen Hanzeland VO leek vóór het traject op die van een pakjesbedrijf: het samenwerkingsverband geeft geld, en de school zorgt voor ondersteuning. Opgeteld wordt er heel wat gepresteerd, maar het is wel ieder voor zich. De aangesloten schoolbesturen willen nu intensiever gaan samenwerken. Zo hecht als een voetbalelftal voelt de samenwerking nog niet, maar de deelnemers zetten in ieder geval een stap naar meer integratie: de schoolbesturen blijven vergaand autonoom functioneren, maar ze vormen een netwerk waarin de deelnemers transparant zijn over wat ze doen. Op inhoud kunnen ze van mening verschillen, maar de schoolbesturen participeren volgens afspraak in bepaalde overlegvormen, en zetten zich ervoor in dat dit overleg tot de gewenste uitkomsten leidt.

De overlegvormen zijn afgeleid van de gezamenlijke ambitie

De leerling wordt gezien, gehoord en begrepen

- De schoolleiding faciliteert docenten in het ontwikkelen van hun vermogen tot samenwerken met andere professionals teneinde, zonder de pedagogische relatie tussen docent en leerling te verbreken, passende ondersteuning te kunnen bieden.
- De mentor onderhoudt een zodanige relatie met de leerling dat die inzicht biedt in de vraag of de leerling in de klas de juiste ondersteuning krijgt, en gaat het gesprek aan met de docent als dat niet zo lijkt te zijn.
- De schoolleiding stimuleert docenten die ondanks samenwerking met andere professionals niet de benodigde ondersteuning kunnen bieden tot collegiaal overleg met de mentor, met als doel dat de docent gefaciliteerd wordt in diens ontwikkeling.

De schoolbesturen benutten het samenwerkingsverband voor hun leerlingen

- De ambitie is om ondersteuningsbehoeften in het VO al te signaleren in groep 7/8 van het PO. AB-leden willen de samenwerking met samenwerkingsverband 23-05 PO intensiveren om vroegsignalering mogelijk te maken.
- Elke school doet er alles aan om uitval te voorkomen - dat is vanzelfsprekend. De ambitie is om als samenwerkingsverband gestructureerde, diepgaande inzichten in de aanleidingen voor schooluitval te verwerven en te delen, en ervan te leren.
- De ambitie is dat scholen in het samenwerkingsverband nauw verbonden zijn met de regionale samenleving. De aangesloten schoolbesturen geven het samenwerkingsverband mandaat om het netwerk met externe partijen te versterken.

Reflectiebijeenkomsten

Aan deze ambitie werken alle scholen in het Swv op hun eigen wijze. Schoolleiders en zorgcoördinatoren reflecteren samen met andere scholen op de aanpak en voortgang.

Netwerkringen

Om deze ambitie te realiseren werken scholen binnen een gemeente samen, gefaciliteerd door het Swv, om de relaties met externe partijen effectiever te benutten.

Kwaliteitskring

De verslagen van de bijeenkomsten bieden veel nuttige informatie voor het besturen van het Swv.

Enkele deskundigen geven duiding aan de verslagen en bereiden besluiten van het bestuur voor.

De overlegvormen maken kwaliteitsborging mogelijk

Verwijzing naar standaarden van de Inspectie

Realisatie passend onderwijs

RPO1 Dekkend netwerk van voorzieningen

RPO2 Regionale samenwerking

RPO3 Advisering en beoordeling toelaatbaarheid

Besturing, kwaliteitszorg en ambitie

BKA1 Visie, ambities en doelen

BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur

BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog

De overlegvormen overzicht

Lokale netwerkkringen (1)

Doelstellingen

- **Aansluiting PO** - Op lokaal niveau aansluiting tot stand brengen tussen PO en VO. Onder meer door het opzetten van een gezamenlijke screening van leerlingen in groep 7/8, en naar aanleiding daarvan anticiperen op benodigde ondersteuning van leerlingen. Doel: minimaliseren onderinstroom VSO vanuit S(B)O en BAO.
- **Overleg met externe partijen** - Coördineren van het overleg met gemeente, sociaal domein, jeugdzorg en politie. De lokale netwerkring hanteert een gezamenlijke agenda naar deze externe partijen en stemt interactie, w.o. bijvoorbeeld werkprocessen voor behandelen van casuïstiek, op elkaar af. Doel: effectieve benutting van relaties met externe partijen.
- **Thuiszitters** - Alle thuiszitters die in de gemeente wonen, zijn in beeld van de lokale netwerkring. De kring zorgt voor een vast contactpersoon van een school (zonder verplichting). De kring evalueert met elkaar de aanleiding voor het thuiszitten en benoemt de belemmeringen om de jongere passend onderwijs te bieden. Doel: minimaliseren van aantal thuiszitters.

Samenstelling en werkwijze

- Alle scholen in een gemeente zijn in de netwerkring vertegenwoordigd met een schoolleider of zorgcoördinator, zie ook de toelichting op de praktische uitvoering. Vertegenwoordigers van PO en externe partijen sluiten op agendapunten aan. De regisseur licht in het overleg waar nodig de besluiten van het bestuur toe, en hoe die in de lokale context passen.
- De netwerkkringen stellen elk halfjaar een beknopt verantwoordingsverslag op met een terugblik op de activiteiten i.h.k.v. de doelen en vooruitkijkend op de plannen voor het komende halfjaar. In het verslag vraagt de netwerkring aan het bestuur om middelen of ondersteuning indien nodig, en om decharge o.b.v. de verantwoording. De kwaliteitskring duidt de verslagen en adviseert het bestuur over de besluiten naar aanleiding van de verslagen.
- In samenspraak met de regisseur van het samenwerkingsverband organiseert elke kring de eigen ondersteuning.

Lokale netwerkkringen (2)

Praktische toepassing

Uitgangspunt: ongeacht de omvang zijn in elke gemeente de gestelde doelen relevant: aansluiting PO/VO, overleg met de gemeente en aandacht voor thuiszitters. Dat gezegd hebbend, krijgt de netwerkring in elke gemeente een passende uitwerking:

- **Zwolle** - Er is een bestaande overleggroep met de zorgcoördinatoren van de vier besturen die een school hebben in Zwolle, en het VSO. Deze groep wordt in dit besluit gezien als ‘lokale netwerkring’. De zorgcoördinatoren betrekken regelmatig de schoolleiders van de acht VO-scholen in Zwolle bij de doelen en activiteiten van de netwerkring.
- **Salland** - In Salland werken de gemeenten Raalte en Olst-Wijhe veel samen op onderwijsgebied. Daarom is een gezamenlijke kring hier logischer dan twee afzonderlijke kringen. De scholen in Salland hebben al intensief contact. Dit overleg wordt in dit besluit gezien als ‘lokale netwerkring’, mits de schoolleiders zelf ook actief participeren in het Sallandse overleg.
- **Kampen en Dronten** - Op dit moment vormen de schoolbesturen in Kampen en Dronten een subregio. Omdat deze gemeenten voor wat betreft onderwijs een eigen dynamiek kennen, is het met het oog op de doelstellingen beter om twee afzonderlijke netwerkkringen te vormen. In beide zitten dan de schoolleiders van de VO-scholen in die gemeente. De zorgcoördinatoren van de twee schoolbesturen die in beide gemeenten actief zijn, kunnen wellicht elk in een van de netwerkkringen participeren.
- **Heerde en Zwartewaterland** - In beide gemeenten is maar één schoolbestuur actief. Het idee is dat deze scholen ieder voor zich de doelen van de netwerkkringen nastreven, en daarover verslag uitbrengen. Indien gewenst organiseren de schoolleiders zelf collegiaal overleg met andere scholen in het Swv.

Reflectiebijeenkomsten (1)

Doelstellingen

- De reflectiebijeenkomsten hebben primair als doel om van elkaars successen en tegenvallers te leren, en secundair om het bestuur te voorzien van geobjectiveerde beelden bij de bereikte voortgang op de gezamenlijke ambitie.

Samenstelling en werkwijze

- In het samenwerkingsverband worden twee keer per jaar reflectiebijeenkomsten georganiseerd. Aanwezig zijn bestuurders, schoolleiders en zorgcoördinatoren van alle VO- en VSO-scholen in het samenwerkingsverband.
- De reflectiebijeenkomsten richten zich op de bestuurlijk vastgestelde verantwoordingselementen (de gezamenlijke ambitie). Elke school beschikt over een eigen plan voor het werk aan de gezamenlijke ambitie. Dat mag ontleend zijn aan een bestaand plan van de school, als het maar de verantwoordingselementen bevat.
- In twee jaar tijd komen tijdens de vier reflectiebijeenkomsten de diverse aspecten aan bod van het werken aan de ambitie:
  - 1e bijeenkomst: aan elkaar toelichten van en reflecteren op de doelstellingen van de scholen.
  - 2e bijeenkomst: reflecteren op de organisatie van het werk dat nodig is om de doelen te realiseren.
  - 3e bijeenkomst: reflecteren op de (voortgang bij) realisatie van de doelen.
  - 4e bijeenkomst: reflecteren op de aanpak van de ambitie binnen het samenwerkingsverband, w.o. de overlegstructuur.
- Naar aanleiding van elke bijeenkomst wordt een verslag opgesteld met de bevindingen en conclusies die verzameld zijn. De kwaliteitskring duidt de verslagen en adviseert het bestuur over eventueel gewenste maatregelen.

Reflectiebijeenkomsten (2)

Wat levert het op?

Uitgangspunt: de reflectiebijeenkomsten kosten schaarse tijd en die investering moet renderen. Het bestuur evalueert na twee jaar of onderstaande opbrengsten in voldoende mate zijn gerealiseerd, en stuurt de aanpak zo nodig bij.

- In de scholen ontstaat focus op een werkwijze die door de schoolbesturen in het samenwerkingsverband wordt beschouwd als ‘goed onderwijs’. Deze aanpak ondersteunt de eigen aansturing van de scholen.
- De scholen scherpen elkaar aan. Het overbrengen van de eigen aanpak en resultaten aan vakgenoten stimuleert tot zelfreflectie binnen de scholen, en houdt passend en inclusief onderwijs op de agenda.
- De door de besturen geformuleerde ambitie maakt het uitwisselen van ervaringen makkelijker en zinvoller. De professionals in de scholen leren zodoende van de successen en tegenvallers bij andere scholen.
- De verslagen van de reflectiebijeenkomsten vormen voor het bestuur van het samenwerkingsverband een waardevolle bron van informatie over de ontwikkeling van passend/inclusief onderwijs.
- Zonder alle scholen in een ‘mal’ te persen, ontstaat door de reflectiebijeenkomsten geleidelijk een min of meer uniform beeld van passend en inclusief onderwijs. Dat maakt het samenwerkingsverband beter stuurbaar.
- De verwachting is dat bovengenoemde opbrengsten vervolgens een positieve uitwerking hebben op de kwaliteit van het onderwijs, waar leerlingen merkbaar mee gebaat zijn.

Kwaliteitskring passend en inclusief onderwijs (1/2)

Doelstellingen

- Monitoring door het verzamelen, verwerken en analyseren van informatie. Het betreft interne informatie van de CT (verwijzingen), lokale netwerkkringen (thuiszitters) en reflectiebijeenkomsten, en externe informatie van o.m. inspectie en andere relevante instanties. De informatieverwerking wordt ondersteund door de systeemmodules van Perspectief op School.
- Bijdragen aan gemeenschappelijke beeldvorming over passend en inclusief onderwijs. Bijvoorbeeld door best practices samen te voegen in één samenhangend beeld van ‘goed onderwijs’. De kwaliteitskring benut hierbij onder meer de expertise van het VSO, en beoordeelt welke werkwijzen of expertise toepasbaar zijn in de VO-scholen.
- Duiding geven aan de periodieke verslagen vanuit lokale netwerkkringen en reflectiebijeenkomsten, naar aanleiding daarvan het bestuur adviseren, en daarnaast het bestuur ongevraagd adviseren n.a.v. externe ontwikkelingen.
- Met alle activiteiten draagt de kwaliteitskring bij aan het bevorderen van de kwaliteitscultuur in het samenwerkingsverband en aan het bewaken van het voldoen aan de standaarden van de Inspectie.

Samenstelling en werkwijze

- In de kwaliteitskring zitten twee vertegenwoordigers van de CT, twee namens VO-scholen en twee namens VSO-scholen.
- De (werkgevers van de) deelnemers ontvangen een vergoeding voor de bestede tijd, op basis van een urenverantwoording. Daartegenover staat een commitment om voor het vooraf afgesproken aantal uren beschikbaar te zijn voor de kwaliteitskring.

Kwaliteitskring passend en inclusief onderwijs (2/2)

Samenstelling en werkwijze (vervolg)

- De kwaliteitskring is eigenaar van systeem Perspectief op School. Dat betekent onder meer: aangeven welke informatie wordt verzameld o.b.v. een datastrategie dat vertalen naar de verslaglegging door CT, scholen en overleggroepen.
- De kwaliteitskring krijgt tijdens de reflectiebijeenkomsten gelegenheid voor diepgaande behandeling van een inhoudelijk thema. Als dat niet past, dan in een andere bijeenkomst van directeuren, zorgcoördinatoren en bestuurders van aangesloten scholen in het samenwerkingsverband.
- De kwaliteitskring stelt jaarlijks een verantwoordingsverslag op, met een terugblik op de activiteiten in het kader van de doelen en de kosten daarvan, en vooruitkijkend op de plannen voor het komende jaar. In het verslag vraagt de kwaliteitskring aan het bestuur om middelen of ondersteuning indien nodig, en om decharge o.b.v. de verantwoording.
- De regisseur van het samenwerkingsverband geeft leiding aan de kwaliteitskring en organiseert waar nodig ondersteuning.

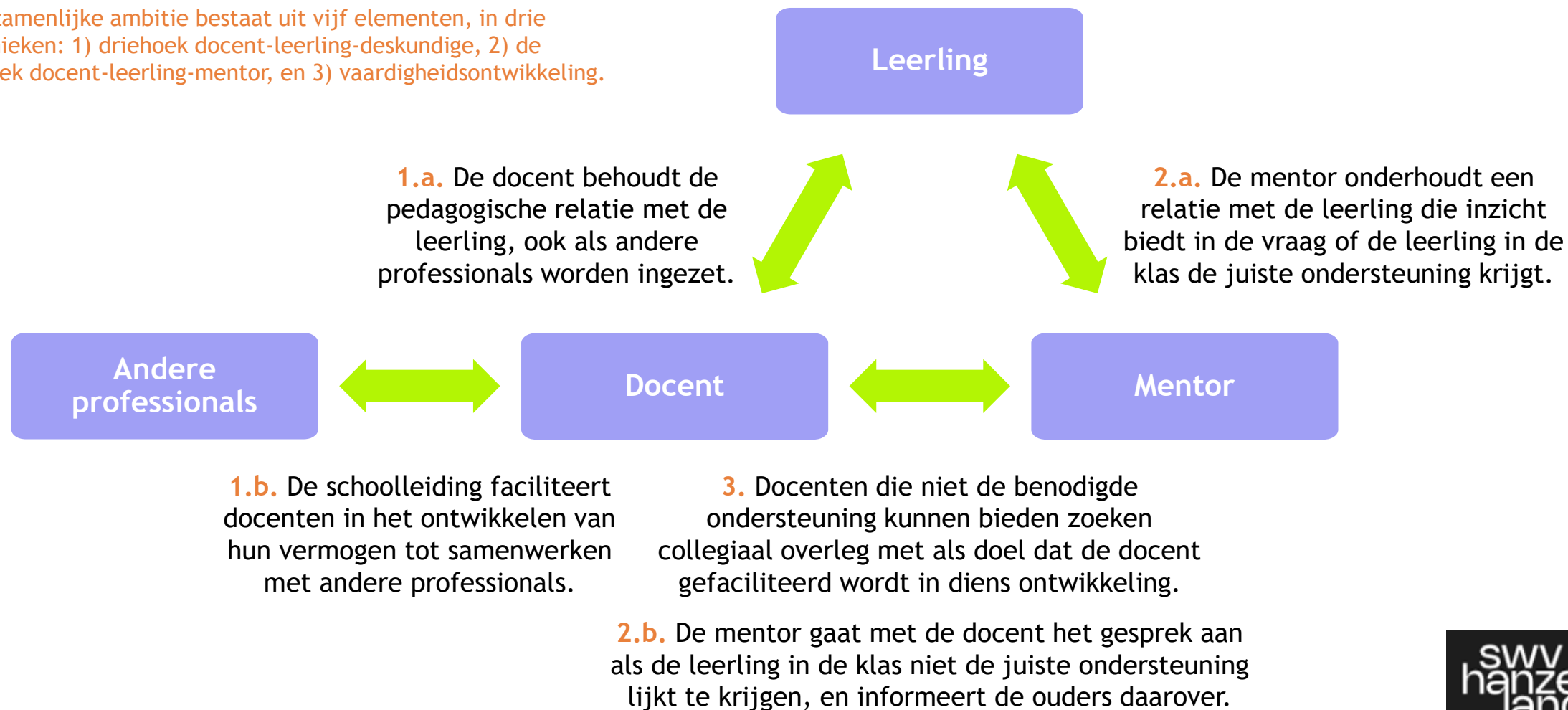

De gezamenlijke ambitie: de leerling wordt gezien, gehoord en begrepen

De aangesloten schoolbesturen delen deze ambitie met elkaar, verklaren zich hierop aanspreekbaar en willen over de realisatie ervan met elkaar het gesprek aangaan.

De gezamenlijke ambitie bestaat uit vijf elementen, in drie dynamieken: 1) driehoek docent-leerling-deskundige, 2) de driehoek docent-leerling-mentor, en 3) vaardigheidsontwikkeling.

Raad van toezicht		
Bestuur		
De gezamenlijke ambitie		
Lokale netwerkkringen	Reflectie-bijeenkomsten	Kwaliteitskring

Nadere uitwerking van de organisatie van groepen en verslagformats

Proces voor bemensen van de overleggroepen

Lokale netwerkring

- Het advies is dat van elke school zowel de schoolleider als de zorgcoördinator* deelneemt. Ze hoeven niet per se beiden op alle vergaderingen aanwezig te zijn, maar door een dubbele bezetting neemt het risico op afwezigheid en verlies van kennis bij personele wisselingen af. In Zwolle wordt het overleg sowieso ‘gelaagd’ omdat het aantal deelnemers anders te groot zou zijn. Vertegenwoordiging van alle besturen in elke vergadering is uiteraard gewenst.
- Elke vertegenwoordiger in het bestuur van het samenwerkingsverband benoemt de deelnemers aan de lokale netwerkring voor de scholen die onder zijn/haar schoolbestuur vallen. De vertegenwoordiger mag niet zelf deelnemen aan deze kring. De vertegenwoordiger contracteert de deelnemers en toetst of zij hun rol in de kring uitoefenen zoals bedoeld.

Kwaliteitskring

- In de kwaliteitskring zitten twee vertegenwoordigers van de CT, twee namens VO-scholen en twee namens VSO-scholen. De regisseur van het samenwerkingsverband werft en contracteert** de deelnemers. De regisseur vervult de werkgeversrol voor wat betreft het werk van de deelnemers voor het samenwerkingsverband.
- De samenstelling van de kwaliteitskring wordt bij elk nieuw ondersteuningsplan heroverwogen. De regisseur streeft naar evenwicht tussen continuïteit in kennis, een frisse blik en specifieke expertise op thema’s waarop het accent ligt in het ondersteuningsplan.

*) Of een soortgelijke rol.

***) Het gaat altijd om tijdelijke aanstellingen op basis van detachering of inhuur.

Kwaliteitskring: taakverdeling

Subgroep 1 (1x VO, VSO, CT)

- Verzamelen, verwerken en duiden van informatie informatie van de CT (verwijzingen).
- Verzamelen, verwerken en duiden van bevindingen tijdens de reflectiebijeenkomsten.
- Penvoerder van gedeelde én van tegenstrijdige beelden over 'goed onderwijs' (passend en/of inclusief).

Subgroep 2 (1x VO, VSO, CT)

- Verzamelen, verwerken en duiden van externe informatie van o.m. inspectie en andere relevante instanties.
- Verzamelen, verwerken en duiden van verslagen van lokale netwerkkringen.
- Eigenaar PoS: datastrategie opstellen v.w.b. te verzamelen informatie en verslaglegging door CT en scholen.

Gezamenlijk (2x VO, VSO, CT + Adviseur PO Swv)

- Opstellen van adviezen en beleidsvoorstellen voor het bestuur n.a.v. duiding van informatie.
- Eenmaal per jaar diepgaande behandeling van een inhoudelijk thema in een jaarbijeenkomst van het Swv.
- Opstellen jaarlijks verantwoordingsverslag: terugblik op de activiteiten en kosten, plannen voor het komende jaar.
- Inhoudelijke ondersteuning bij het opstellen van het ondersteuningsplan (eenmalig).

Geschatte tijdsbesteding als totaal van alle leden van de kwaliteitskring circa 16-20 uur per week, ofwel 600-800 uur op jaarbasis. Wellicht in eerste jaar iets meer vanwege OP.

Lokale netwerkkring van gemeente:
Halfjaarverslag over de periode:

Doelstelling	Bereikt in de afgelopen periode	Plannen voor de komende periode
Aansluiting PO-VO		
Thuiszitters		
Overleg externe partijen		
Dekkend netwerk		

Waarvoor is decharge van bestuur gewenst?

Aan het bestuur gevraagde middelen

Vragen voor reflectiebijeenkomsten

	1e bijeenkomst: toelichten van en reflecteren op de doelstellingen van de scholen	2e bijeenkomst: reflecteren op organisatie van het benodigde werk om de doelen te realiseren	3e bijeenkomst: reflecteren op de bereikte voortgang bij het realiseren van de doelen	4e bijeenkomst: reflecteren op de realisatie van de doelen
Doelen	Hoe komen de vijf aspecten van de ambitie 'de leerling wordt gezien, gehoord en begrepen' tot uiting in de plannen van de school?	Welke initiatieven zijn inmiddels gestart, en in hoeverre hebben die de vijf aspecten van de ambitie als doelstelling?	In hoeverre is vooruitgang te zien op de vijf aspecten van de ambitie? Waaruit blijkt die vooruitgang? Wat merken leerlingen er van?	In hoeverre is sprake van een wezenlijke verandering op de vijf aspecten van de gezamenlijke ambitie? Waar blijkt dat uit?
Uitvoering	Op welke manier zijn docenten en mentoren bij de totstandkoming van de plannen betrokken? Hoe is het draagvlak voor de plannen?	Hoe is de uitvoering georganiseerd? Welke plek hebben de initiatieven in het teamoverleg en in de interne communicatie naar medewerkers?	In hoeverre verloopt de uitvoering van initiatieven volgens plan, waarop is bijgestuurd? Welke strekking heeft de interne communicatie?	Terugkijkend, wat ging goed en in welk opzicht zou de school liever andere keuzes hebben gemaakt in de aanpak van de veranderingen?
Risico's	In welke mate heeft de school zelf invloed op de realisatie, en in hoeverre is de school afhankelijk van de goedkeuring door bestuur/staf?	In hoeverre is er sprake van weerstand tegen de initiatieven? Tegen welke belemmeringen loopt de school wellicht aan?	Wat is het meest lastige aan de beoogde verandering? In hoeverre kan op dit punt geleerd worden van de ervaringen van andere scholen?	Wat is nodig om de bereikte verandering te bestendigen? Welke risico's zijn er voor een eventuele terugval in 'oud gedrag'?

Informatie over het traject ‘herijking missie, governance en overlegstructuur’

Aanleiding voor de herijking

- Basis voor het nieuwe ondersteuningsplan: waarin komt de gezamenlijkheid tot uiting? Wat is de missie, de bedoeling van het samenwerkingsverband?
- Het deelnamepercentage VSO ligt in de regio hoger dan het landelijk gemiddelde, dus er lijkt ruimte voor verbetering.
- De huidige governance van Stichting VO2305 strookt niet met het uitgangspunt van onafhankelijk toezicht.
- De vraag is of de overlegstructuur nog aansluit bij de behoefte aan afstemming en besluitvorming. Praten de juiste mensen met elkaar?

Proces voor de herijking

1. De bedoeling (sept-okt 23)

- Ambities van aangesloten schoolbesturen
- Behoefte aan samenwerking

2. Gezamenlijke activiteiten (nov-dec 23)

- Monitoren op de doelen van het Swv (w.o. de inzet op inclusiever onderwijs)
- De verhouding tussen VO en VSO

3. Organisatie (jan-mrt 24)

- Inrichting van overleg en besluitvorming
- Bestuur en toezicht, monitoring

4. Besluitvorming (apr-juni 24)

- Toetsen van draagvlak
- Besluit en formalisering

Bij de instemming met de nieuwe overlegstructuur is besloten om die na 2 jaar te evalueren.

Betrokken bij het traject

Tijdens het doorlopen van de processtappen hebben we steeds afstemming gezocht met alle betrokkenen, een-op-een, in informele groepen en tijdens formele vergaderingen. Om input te vragen, mee te denken over de uitdagingen en te reageren op voorstellen.

Op die manier waren bij het traject betrokken: de vertegenwoordigers van aangesloten besturen, de ondersteuningsplanraad, schoolleiders van VO- en VSO-scholen, zorgcoördinatoren, experts, projectleiders van subregio's, beleidsambtenaren van gemeenten en CT-leden.

Wettelijke taken van het samenwerkingsverband

1. Vaststellen van een ondersteuningsplan;
2. Verdelen/toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen;
3. Beoordelen of leerlingen aangewezen zijn op LWOO, of toelaatbaar zijn tot het PrO/VSO;
4. Adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van de school.

Detaillering van 1: Het ondersteuningsplan omvat in elk geval:

- a) De basisondersteuningsvoorzieningen die op alle scholen in het Swv aanwezig zijn;
- b) De procedure en criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen;
- c) De procedure en criteria voor de plaatsing van leerlingen op PrO/VSO;
- d) De procedure en het beleid met betrekking tot de terugplaatsing of overplaatsing naar het VO;
- e) De beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging;
- f) De wijze waarop aan de ouders informatie wordt verstrekt over de ondersteuningsvoorzieningen en over de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden voor ouders.

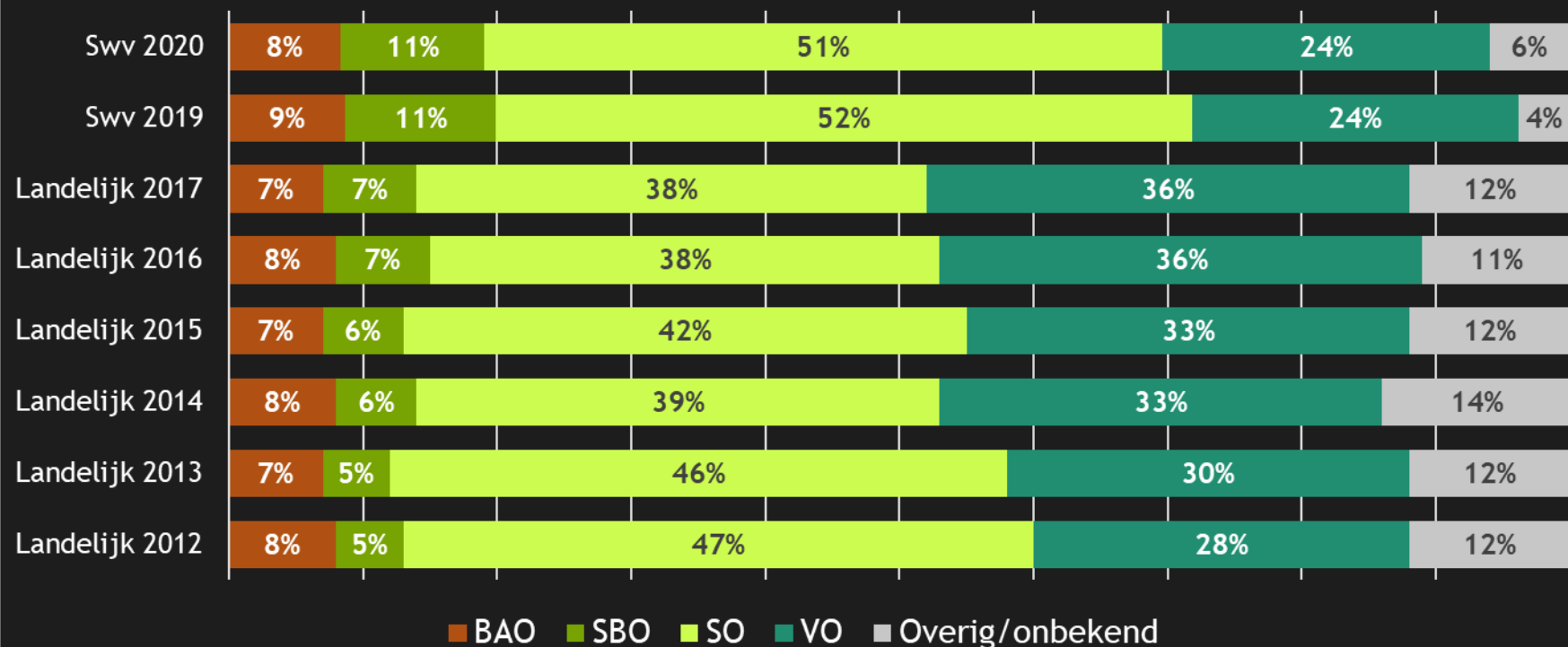
De dilemma's

- **De ambitie is onbenoembaar $\leftrightarrow$ er is behoefte aan een gezamenlijke ambitie**
Ambities ten aanzien van inclusief onderwijs zijn vaak diffuus, vergen risicovolle veranderingen in de organisatie van het onderwijs en liggen soms zelfs buiten de bevoegdheid van de scholen. Tegelijk is er behoefte aan een concrete, gezamenlijke ambitie waarop bestuurders kunnen sturen. Het Swv kan echter van schoolbesturen geen grotere inspanning vragen dan waartoe zij zelf bereid en in staat zijn.
- **Er is geen reden voor samenwerking $\leftrightarrow$ de schoolbesturen willen samenwerken**
De aangesloten schoolbesturen hebben elkaar niet nodig om hun eigen ambities te realiseren. De veranderingen die nodig zijn om inclusief onderwijs te organiseren, vinden bij uitstek binnen de scholen plaats, niet in een regio daaromheen. Het gaat juist om maatwerk en niet om collectieve voorzieningen. Toch willen de schoolbesturen dat het Swv 'samenwerking' bevordert.
- **De organisatie van ondersteuning vereist verbijzondering $\leftrightarrow$ verbijzondering is ongewenst**
De inzet van ondersteuningsmiddelen vraagt om beheersing met (management)instrumenten. Zoals het VSO verbijzonderd is in wetgeving en financiering, zo leiden ondersteuningsfaciliteiten tot regels met betrekking tot toepassing en verantwoording van bestede middelen. Maar het toekennen van een label werkt stigmatiserend en past juist niet in de ambitie van inclusief onderwijs.

Data: de beïnvloedbaarheid van de deelname aan VSO

Bron: Spoorboekje SWV IJssel-Vecht najaar 2022

Herkomst VSO-leerlingen

Naar schatting 60%-70% van de VSO-leerlingen is niet verwezen door een VO-school.

Veel invloed op de deelname aan het VSO ligt bij het primair onderwijs en het speciaal (basis) onderwijs.

Dat gegeven maakt de overgang van PO naar VO des te belangrijker.

SWV hanze land

Samen voor passend onderwijs
Voortgezet Onderwijs

Organisatielogica

Goed werk goed organiseren

J.H.D. (David) Breugem RA

david@organisatielogica.nl – telefoon 06 5204 8182